

ГЕОРГИ РАЙЧЕВ
СГОВОРНА ДРУЖИНА

chitanka.info

Тази година към средата на октомври паднаха есенни дъждове. Валя няколко дни непрекъснато равен ситен дъжд. Нивите се напоиха и омекнаха, по равнищата легна вода.

Чичо Мирослав ходеше неспокойно от дома си до кръчмата и назад. Не го съдържаше на едно място.

— Хора селяни — казваше той, — не е на добре тази работа. Ако още няколко дни вали така, скоро не ще можем да вкараме рало в нивите. А по-ниските места може и сняг да дочакат неорани.

— Божа работа — отвръщаха селяните, — когато се отдръпне водата, тогава ще орем и сеем.

— Ами ако водата закъснее?

— И ние ще закъснеем. Да му мисли, който има нива на ниско място...

— Не бива така! — разсърди се чичо Мирослав. — Елате да видим, да намислим нещо. От човешкия ум и човешка ръка нищо не отбягва.

— Кажи, кажи, бай Мирославе, ти все полезни работи намисляш — обадиха се неколцина по-разумни хора. — Я лятос с Радоеви как добре изкарахте жътвата.

— Ще ви кажа, пък ако не е добро, не ме слушайте. Да не губим време, хора! Полето ни е неравно — баиресто е, има места слънчеви, има и сенчести...

— Че какво, да не вземеме сега полето да изравняваме? — подигра се някой.

— Не бе, човече — кротко отвърна чичо Мирослав, — защо полето ще изравняваме, когато има леснина. Да се съберем още сега по няколко къщи, които имат ниви и нависоко, и по низините. Щом грейне слънце, задружно да изорем и засеем най-напред високите места, а когато се отдръпне водата — в ден-два ще обърнем и низините, та ще изпреварим снега...

Всички слушаха мъдрия човек със зинали уста. Как не бяха се сетили досега, ами толкова години теглят от дъждове и сняг!

Заеха се хората, спогодиха се по родове и махали. Имаше и опърничави, но като почна работата, засрашиха се и тръгнаха и те с другите.

Преди първия сняг целият кър беше изоран и посят със зимнина. Сами не вярваха на очите си — никога не е бивало такова нещо — хем

бързо, леко, весело! С шеги и песни ораха и сяха и никой не сети кога се свърши толкова работа.

Около Никулден падна сняг. Почнаха дълги нощи, сватби и веселби. Но случи се по това време кмет да избираат. Разтичаха се хората насам-натам. Както във всяко село и в Калово имаше и ленивци, и гладни за служби и за плячка от общите работи.

Но този път стана нещо, което никога не бяха виждали. Вдигнаха се първите хора на селото и право у бай Мирославови.

— Бай Мирославе — думат, — този път тебе кмет ще те турим на селото. Тъкмо си за тази работа. Иска те цялото село — наситили сме се вече на хаймани.

— Че как така бе, съседи — дърпа се бай Мирослав, — моя работа ли е то? Аз съм човек малограмотен, ни от писмо, ни от сметки много отбирам... Имате си млади... по многознайници...

Но селяните държаха на своето: Ти, та ти!

— Хубаво де — засмя се най-сетне бай Мирослав, — приемам, само че подире да не ви е мъчно, че сте ме избрали. В общите работи никому хатър няма да гледам. Запомнете ми думите!

Избраха го.

Дойдоха Коледните празници, минаха се, че като грейна неочаквано едно топло слънце — в три дни стопи и снегове, и ледове. Потекоха буйни води, размекна се земята — по калните селски улици не можеше да се изгази.

Кметът събра един ден селяните и обади им какво е намислил. На триста метра от селото имаше рид, цял от пясък и ситни чакълести камъни. Ще докарат пясък и ще си постелят по-калните улици по градски.

Така и направиха. Някои се сърдеха, други казваха, че ги чакала по-бърза работа, но кметът не отстъпи от своето. Двамата учители размериха пътищата, побиха колчета; грабнаха младите мотики и лопати, изкопаха канавките и нахвърлиха пръстта по ниските места, други впрегнаха коли и тръгнаха за пясък...

След две седмици повярваха и неверниците: надлъж и шир кръстосваха селото сухи пясъчни улици. Отдъхна си долната махала: щом паднеше дъжд, през дворищата им протичаха реки, заливаха купите със сено, мокреха плевни и кошари. А сега — дръпна се водата в канавките и мирясаха хората.

— Гледай, гледай! — цъкаха с език селяните. — Защо сме се мъчили цял живот! До гърба ни пясъкът, а ние и децата ни газехме кал до колене. Петнадесет дни му била работата, ама кой да ни отвори очите...

Дойде пролет. Настъпи лято. Но този път хората не чакаха подкана — сами се сетиха. Дигнаха дружно сърповете и пожънаха по-напред по-високите и припечни места, гдето нивите зреят първи, а след тях по-късните. Друга година викаха жътвари от балкана, тази година не дотрябваха чужди помагачи — жътвари имаше за всички навреме.

А бай Мирослав пресрещаше вечер работниците, смееше се и отдалече им думаше:

— Ей, хора, разбрахте ли сега, че е била права приказката, дето ви я казах лани — сговорна дружина планина повдига!

Ако някога ви падне път, отбийте се в нашето село да го видите. То няма вече кални улици, макар че името му е Калово. От двете страни край пътя се зеленяят кичести салкъми. Още тогава ни ги дадоха от градския разсадник, посадихме ги и ги отгледахме. Имаме си вече ново училище, читалище и кооперация. А на мегдана се издига бяла чешма, от която ден и нощ се лее бистра вода в две каменни корита.

Ще спреш посред село, ще гледаш чистите бели къщички, ще слушаш моминска песен от всеки двор и не ще ти се иска да отминеш.

Такова е днеска нашето село.

Чичо Мирослав ни отвори очите.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.